

WSKAZANIA METROPOLITY KATOWICKIEGO W SPRAWIE WCZESNEJ KOMUNII ŚWIĘTEJ

I. WPROWADZENIE TEOLOGICZNE

Jezu Chrystus, zapowiadając ustanowienie Eucharystii, powiedział: „Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje ciało za życie świata” (J6,51). „To bowiem jest wolą Ojca mego, aby każdy, kto widzi Syna i wierzy w Niego, miał życie wieczne” (J 6,40). Kościół odpowiada na wezwanie zawarte w tych słowach przez ciągłe zapraszanie wiernych do pełnego uczestnictwa w Eucharystii, aby jednoczyć ich z Panem i przez to tworzyć z nich Ciało Chrystusa.

Chrystusowe zaproszenie kieruje Kościół do wszystkich, poczynając od dzieci w wieku przedszkolnym, czego wymownym przykładem jest działalność św. Piusa X. Papież ten w 1910 roku zatwierdził dekret *Quam singulari*, zalecając duszpasterzom, by dzieci w 7 roku życia, niekiedy nawet wcześniej, dopuścić do Komunii św., gdyż w tym wieku są one już zdolne do przyjęcia sakramentu pokuty i Eucharystii. W Polsce praktyka I Komunii św. w wieku przedszkolnym rozwinęła się już w okresie międzywojennym, jednakże dopiero po 1945 roku zaczęto ją upowszechniać na szerszą skalę.

Przyzwolenie na I Komunię św. w wieku przedszkolnym oznacza jednak uprzednie i stopniowe wprowadzenie w Misterium Eucharystii. Nawet dziecko przedszkolne powinno łączyć Komunię św. z Mszą św., w której uwieczniona została ofiara krzyżowa Chrystusa. Tego żąda Kościół (por. kan. 913 KPK).

Doprowadzenie do pełnego uczestnictwa w Mszy św. dziecka przedszkolnego domaga się również, i to na pierwszym miejscu, świadectwa wiary i pobożności całej rodziny, zwłaszcza rodziców; rodzina bowiem jest dla dziecka w tym wieku naturalnym środowiskiem, w którym ono żyje i rozwija się. Tak jak do udzielenia chrztu dziecku wymagana jest wiara rodziców, z której dziecko będzie w przyszłości czerpało, tak również wiara rodziców, objawiająca się autentyczną pobożnością i uczestnictwem w praktykach religijnych, jest gwarantem dalszego rozwoju religijnego dziecka. Tak rozumiana I Komunia św. dziecka w wieku przedszkolnym i w młodszym wieku szkolnym, zwana dalej wczesną Komunią św., służy równocześnie podniesieniu atmosfery religijnej w rodzinie, a przez to jej odnowie religijnej. Stanowi też szczytowy punkt katechizacji dzieci w tym wieku, będąc zarazem początkiem ich życia eucharystycznego w rodzinie.

Od czasu opublikowania dekretu św. Piusa X, na skutek wieloletniej praktyki duszpasterskiej, dokonana się pewna ewolucja. Obecnie akcentuje się przygotowanie na miarę wieku dziecka do sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii.

Takie odpowiedzialne, podyktowane pasterską troską, podejście do wczesnej Komunii św. zobowiązuje proboszczów do czuwania nad realizacją postulatów Kościoła. W jeszcze większym stopniu odwołuje się ono do odpowiedzialności rodziców, którzy przygotowują dziecko do sakramentów świętych głównie swoją osobistą wiarą i pobożnością (por. kan. 914 KPK).

WSKAZANIA DUSZPASTERSKIE

W przygotowaniu dzieci do wczesnej Komunii świętej należy kierować się następującymi wskazaniami:

1. W każdej parafii należy umożliwić dzieciom przygotowanie do wczesnej Komunii św. Nie można jednak zrezygnować z praktyki pierwszej Komunii św. dzieci w wieku 9 lat.
2. Do wczesnej Komunii św. mogą być dopuszczone dzieci rodziców żyjących w małżeństwie sakramentalnym, odznaczających się głęboką religijnością i świadectwem życia chrześcijańskiego. Roztropności pastoralnej proboszcza pozostawia się dopuszczanie do wczesnej Komunii św. dzieci samotnych matek oraz z tzw. małżeństw mieszanych.
3. Przygotowanie dzieci do wczesnej Komunii św. trwa dwa lata. W pierwszym roku miejscem katechezy przygotowawczej dla dzieci czteroletnich lub pięcioletnich jest przedszkole, zaś w drugim roku – oprócz katechezy w przedszkolu lub w szkole – organizuje się raz w tygodniu spotkanie w parafii.
4. Rodzice uczęszczają z dziećmi na katechezę parafialną i dopełniają przygotowanie swojego dziecka przez katechezę domową.
5. Katechizację dzieci przedszkolnych prowadzą katechetki zakonne i świeckie; katechizują one również rodziców pod kierownictwem i przy czynnym udziale duszpasterza.
6. Rodzice, którzy podejmują decyzję o przygotowaniu dziecka do wczesnej Komunii św., powinni zostać poinformowani o wszystkich obowiązkach, jakie na siebie przyjmują: przynajmniej do III klasy szkoły podstawowej włącznie będą uczęszczać z dziećmi do miesięcznej spowiedzi i uczestniczyć z nimi w niedzielnej Mszy św., przystępując wspólnie do Komunii św. Powinni także otrzymać odpowiednią formację w ramach dni skupienia.
7. Można wyrazić zgodę na dopuszczenie do I Komunii św. rodzeństwa, gdy jedno dziecko uczęszcza do przedszkola, a drugie do szkoły podstawowej, pod warunkiem, że rodzice zobowiążą się uczestniczyć z młodszym dzieckiem w katechezie parafialnej, organizowanej w roku szkolnym, w którym będzie miała miejsce uroczystość I Komunii św.
8. Dzieci przystępują do pierwszej Komunii św. razem ze swoimi rodzicami.
9. Strojem dzieci przystępujących do wczesnej Komunii św. jest szata liturgiczna.
10. Podczas uroczystości domowej, zgodnie z dotychczasowym zwyczajem, nie podaje się napojów alkoholowych.
11. Dzieci, które przystąpiły do wczesnej Komunii św., powinny gromadzić się wraz z rodzicami na miesięcznej Mszy św., poprzedzonej sakramentem pokuty i pojednania.
12. Należy pielęgnować praktykę obchodzenia rocznicy I Komunii św., połączonej z odnowieniem przyrzeczeń Chrztu św., jednakże bez organizowania dodatkowo tzw. uroczystej Komunii św.

Zarządzam, aby powyższe wskazania przestrzegano w Archidiecezji Katowickiej poczynawszy od daty ogłoszenia tego dokumentu.

Ks. Jan Smolec
Kancelarz
Kurii Metropolitalnej

+ Wiktor Skworc
Arcybiskup Metropolita
Katowicki